І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 65. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 5-го КВІТНЯ (APRIL) 1975 No. 65. VOL. LXXXII.

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ БУЛИ ГОЛОВНОЮ АТРАКЦІЄЮ „КАЧАННЯ КРАШАНОК" В ПАРКУ БІЛОГО ДОМУ

Вашингтон. — Показ писання українських писанок; як і самі писанки були головною атракцією традиційного „качання писанок" в парку Білого Дому у Великодній понеділок за новим календарним стилем, в якому беруть участь діти столиці та гості з цілої країни й іноземні гості — поінформував урядовий „Голос Америки" в своїй радіопередачі українською мовою для слухачів в Україні. У радіопередачі у вівторок, 1-го квітня, у репортажі співробітника українського відділу „Голосу Америки" Романа Ференцевича, який був приявний на тій церемонії біля Білого Дому, м. і. сказано:

Великий понеділок за григоріянським календарем цього року у Вашингтоні був соняшний, безхмарний. Точно в десятій годині ранку відкрилися брами парку Білого Дому, і з усіх-усюдів почали надходити сотні й тисячі маленьких дітей у супроводі батьків, бабусь чи дідусів. У руках в дітей кошики з крашанками, шоколядні зайчики, ляльки. При вході до парку юних відвідувачів вітають усміхнені члени охорони Білого Дому. У двох кінцях парку дітей розважали лялькові театри, в іншій частині примістилася оркестра військово - повітряних сил З'єднаних Стейтів, яка виконувала маршові та інші мелодії. Біля Білого Дому — на траві — стрічками відзначено п'ятнадцять доріжок, завдовжки в десять метрів. Діти по черзі підходять до місця, призначеного написом „Старт", клякають, кладуть свою крашанку на землю і на знак керівника змагань, качають до кінця доріжки, позначеного написом „фініш". Хто першим закачає свою крашанку до мети, одержує нагороду у формі відповідної грамоти, підписаної пані Бетті Форд, дружиною Президента. Радісним вигукам, сміхові немає кінця. Дітей розважають клоуни, фокусники. Діти не тільки качають крашанки, але самі качаються на траві, бігають, граються. Настрій безжурний, піднесений.

Але чи не найбільшою атракцією сьогоднішньої програми був показ писання українських писанок. У центральній частині парку біля водограю поставлено довгий стіл, вкритий українською вишиваною сдатертю. На столі писанки, свічки, паски, квіти, як також приладдя для писання писанок — віск, барвник, кістки. Пані Марія Кулій з місцевої української православної парафії святого Андрія Первозванного пише писанки. Її допомагають при тому її три сини — Юрко, Олег і Павлусь, як також Давид і Марша Кашуби та пані Людмила Мерфі і її донька Юлія. Всі вони в українських народних костюмах.

Стіл постійно облягають зацікавлені глядачі. Сміливіші з них ставлять ряд питань про техніку писання писанок, бажають дістати адреси крамниць, де можна купити кістки і фарбу. Серед глядачів можна почути вислови захоплення красою українських писанок. Багато відвідувачів роблять фотознімки.

Програма свята закінчилася в другій годині дня. Виконані впродовж дня писанки пані Кулій передала родині президента Форда як дарунок. Це вперше в історії українська писанка була в центрі уваги на щорічному дитячому святі у парку Білого Дому — сказано в радіопередачі „Голосу Америки".

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ЗАПЕВНЯЄ, ЩО ЗСА „ВИКОНАЮТЬ ВСІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПЕРЕД СОЮЗНИКАМИ"

Сан Дієго, Каліфорнія. — Виступаючи тут на пресовій конференції 3 квітня, президент Форд з'ясував погляд уряду на теперішню міжнародну ситуацію, зокрема на положення у Південному В'єтнамі, на Близькому Сході, Кипрі та у Португалії. Президент не скривав свого затривоження розвитком подій у світі і невдачами американської зовнішньої політики, але підкреслив, що з оптимізмом дивиться у майбутнє. У відповідь на питання одного з кореспондентів, на чому Президент спирає свій оптимізм щодо майбутнього, президент Форд відповів, що він свідомий, що „ми находимося в обличчі кризи, але я оптимістично наставлений у переконанні, що коли Конґрес співдіятиме разом зі мною і коли американський народ дасть підтримку Конґресові, а мені як Президентові, ми зможемо перебороти труднощі. Ми можемо відограти конструктивну ролю в Португалії, не втручаючися у її внутрішні справи, бо Португалія є важливим союзником у Західній Европі. Ми зможемо знайти шляхи розв'язки ситуації на Кипрі і можна надіятися, що зуміємо зберегти і Грецію і Туреччину сильними та життєздатними членами НАТО. Ми зможемо, незважаючи на всі труднощі, які заіснували на Близькому Сході упродовж останніх тижнів, знайти спосіб, щоб втримати живим рух за мир у тому дуже небезпечному районі. Це може означати — і правдоподібно й означає — що нам треба буде цю проблему перенести до Женеви. Я, однак, хотів би це поладнати інакше" — говорив президент Форд.

Коли йдеться про ситуацію у Південному В'єтнамі, якому президент Форд присвятив найбільше уваги, то в оцінці Президента вона трагічна, хоч, як сказав він, не безвиглядна. Президент висловив надію, що комуністи не захоплять Південного В'єтнаму, а ситуація, яка там склалася в останніх тижнях, спричинена, за його словами, не браком волі у південнов'єтнамців боронити свою волю і незалежність, а через помилки політичного і військового керівництва Південного В'єтнаму. „Однобічне мілітарне рішення відступити, витворило хаотичну ситуацію у В'єтнамі, яка допровадила до величезної дезоганізаціз" — сказав президент Форд, додавши, що таке „однобічне рішення" зробив сам президент Тію, „зарядивши відступ з великих загрожених районів, які були під контролею південнов'єтнамських збройних сил".

Із заяв і вияснень президента Форда можна зробити висновок, що ЗСА не будуть інтервеніювати у Південному В'єтнамі, без уваги на те, який би там не був розвиток ситуації. Одиноке, що ЗСА зроблять, це максимальна допомога гуманітарного порядку, включно з евакуацією і забезпеченням втікачів, дітей тощо. У зв'язку з цим, що залишення південнов'єтнамського союзника на призволяще може бути всяко інтерпретоване, президент Форд вважав за доцільне на самому початку своєї пресової конференції запевнити „приятелів і ворогів", що ЗСА дотримають своїх зобов'язань і що ніхто не може надіятися на безкарне нарушення безпеки Америки. „Ми будемо стояти біля наших союзників" заявив Президент, — „і я хотівби в першій мірі зокрема остерегти будь-якого противника, щоб він при ніякій передумові не вважав, що трагедія у В'єтнамі є вказівкою, що американський народ втратив волю чи бажання постояти за свою свободу у будь-якому місці у світі . . . Я мушу сказати з усією наполегливістю, на яку я спроможний: ніякий противник чи потенційний ворог З'єднаних Стейтів не повинен собі уявляти, що Америці можна безпечно кинути виклик; і ніякий союзник, ні випробований часом приятель З'єднаних Стейтів не повинен турбуватися, чи боятися, що ми не будемо шанувати наших зобов'язань".

Крім зовнішньополітичних справ, президент Форд заторкнув також ряд справ внутрішнього порядку, в тому ситуацію на господарському відтинку, заповідаючи кінець рецесії і відносно скорий зворот до кращого. Також він давав відповіді на питання, що стосувалися злочинности в ЗСА, ролі Конґресу і виборчої кампанії 1976 року.

ЗСА ПОГОДИЛИСЯ ПРОДАТИ СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗОВІ МОДЕЛІ НАЙНОВІШИХ КОМПЮТОРІВ

Вашингтон. — Совєтський Союз добився нового досягнення на відтинку т. зв. „взаємовигідної" торгівлі з ЗСА, одержавши дозвіл від Адміністрації на купівлю 11 компюторів, в тому одного найновішого моделю, випродукованого корпорацією Інтернешенел Бизнес Машінс (АйБіЕм). Загальна вартість підписаного контракту — 10 мільйонів долярів. Продаж буде реалізована, якщо Координаційний Комітет НАТО на неї погодиться, беручи до уваги можливі мілітарні імплікації. Формально, СССР купує ці компютори для свого нового автомобільного заводу-ґіґанта на Камі, 550 миль на схід від Москви, який має виробляти вантажні автомобілі.

Згідно з повідомленням, це є найбільший в історії продаж американських компюторів Совєтському Союзові, переведений на основі згоди урядових чинників. Досі американський уряд не давав згоди на такі трансакції, щоб не давати у руки противника найновіших американських технологічних досягнень на відтинку конструкції компюторів, які вживається для керування міжконтинентальними ракетами і які мають пряме і непряме військове значення.

Як інформують, цей продаж, на який погодився Державний департамент і Білий Дім, має на меті „змінити" політику детанту з СССР, „розширити" торговельні взаємини між ЗСА та СССР, а також „поправити дипломатичні стосунки між цими двома країнами". У зв'язку з тим, що американський уряд дав вже своє погодження на цей продаж, залежатиме тепер від рішення Координаційного Комітету НАТО, чи СССР одержить найновіші американські компютори.

Інформація про згоду Адміністрації на продаж Совєтському Союзові компюторів викликала занепокоєння в Конґресі, вислів чому дав сенатор Генрі Джексон, який заявив, що Сенатська Постійна Підкомісія, що її він очолює, розпічне розгляд цієї справи. Як відомо, сенатор Джексон є рішучим противником будь-яких торговельних трансакцій, які включають нову американську технологію. Він висловив затривоження фактом, що продаючи Совєтському Союзові компютори найновішого зразку, ЗСА дають в руки Москви виряд, який може бути використаний проти ЗСА при найближчій нагоді. Коли ж йдеться про Координаційний Комітет НАТО, то він притримувався досі постанови про заборону продажу компюторів Совєтському Союзові й іншим комуністичним країнам.

Згідно з підписаною умовою між АйБіЕм та СССР, АйБіЕм має передати Совєтському Союзові 10 компюторів „Системи-7" і один компютор „Системи-370, модель 158" разом із стосовним вирядом і обслугами. З цього числа компюторів, „Система-370" — це наймодерніша серія компюторів АйБіЕм на ринку. Модель 158 належить до найбільщих моделів. З допомогою компютора „Системи-370, модель 158" можна буде забезпечити суцільно плянування і контролю виробництва цілого заводу на річці Кама. Інші моделі мали б служити для контролі окремих виробничих процесів. Очевидно, кожний з цих моделів, а зокрема найновіший модель 158, може бути використаний для інших цілей, зокрема для керування міжконтинентальними ракетами, чи польотами. Враховуючи все це, сенатор Джексон поінформував, що Сенатська підкомісія розгляне всі аспекти цього продажу і можливих наслідків для безпеки ЗСА.

Відбулося віче в обороні Мороза і Буковського

Ню Йорк (КОСПВ). — У вівторок, 18-го березня, тут у приміщенні церкви св. Марка відбулося віче з нагоди Міжнародного Дня Оборони Валентина Мороза і Владимира Буковського. Організаторами віча й ініціятором назначення 18-го березня днем в обороні цих двох дисидентів був Комітет оборони совєтських політичних в'язнів. На адресу комітету наспіла телеграма від сенатора Генрі Джексона, який потвердив свою підтримку оборонної акції в імені всіх політв'язнів в СССР, а зокрема Мороза і Буковського.

Віче розпочалося в год. 7:30 вечером. Заля була по береги повна; присутніх було понад 250 людей, у більшості не-українці. Вступне слово виголосив секретар оборонного комітету, Адріян Каратницький, який підкреслював, що Валентин Мороз і Владимир Буковський стали символами всіх дисидентів в СССР і для цього є дуже важне, щоб якнайбільше людей були запізнані з цими двома політв'язнями і щоб брали якнайширшу участь у акціях в їх обороні. Дальшими доповідачами на вічі були драматург Ерик Бентлі, літератор Алфред Кайзин, Джордж Новак з Партії Соціялістів Робітників, негритянський активіст на терені громадських прав Конрад Линн, Маргрит Врепнер з Міжнародної Амнестії, і Борис Шраґін, кол. совєтський дисидент, який тепер замешкує в ЗСА.

Коротке слово про положення жидів в СССР виголосив член Жидівського Бунду, чеський письменник Антонін Лім описав слухачам ситуацію арештованого кінорежисера Сергія Параджанова. Доповідачі, хоч різних походжень і поглядів, всі підкреслили своє глибоке зацікавлення і особисту підтримку дисидентського руху в СССР. Вони потвердили, що устрій Совєтського Союзу ніяк не демократичний, ні соціялістичний, а попросто тоталітарний, який живе терором і репресією всіх вільнодумаючих й ідейних людей.

Хоч доповідачі Бентлі, Новак і Линн зараховують себе до інтернаціоналістів, всеж таки вони розуміють, що в СССР рухи спротиву сперті на підставах збереження народної культури, мови, духа й ідентичности. Вони потверджують, що кожна людина повинна мати право до цього домагання.

Дуже цікаво для слухачів було почути Бориса Шраґіна, який з допомогою перекладача описав обставини в концтаборах СССР. Тяжка праця, мало харчу, безперервне знущання і кари це щоденні факти життя у концтаборі. Шраґін, який доповідав у відсутності Павела Літвінова, підкреслив, що оборонні акції на Заході надзвичайно важливі з двох причин. По перше — треба дати совєтському урядові до зрозуміння, що Захід знає про їхні репресивні акції супроти вільнодумаючих, і по друге, що вся оборонна акція на Заході підтримує на дусі якраз тих вільнодумаючих людей.

Після доповідей слухачі мали змогу дати свої зауваги чи поставити питання поодиноким доповідачам.

Віче скінчилося о год. 10:30 веч. Багато слухачів просили ширших інформацій про Мороза, Буковського й інших дисидентів в СССР.

Відділ УНС в Чикаґо призначив $1,000 на стипендії

Чикаґо (Степан Куропась). — 114-ий Відділ УНСоюзу, що має своє приміщення при катедральнім соборі Української Православної Церкви, існує всього 25 років. Це самі бувші скитальці — новоприбулі. З нагоди Срібного Ювілею цього Відділу, на його річних зборах в неділю, 23-го березня, рішено асиґнувати з каси Відділу 1,000 дол. на 4 стипендії по 250 дол. для студентів університету. Вимоги мінімальні: дворічне членство батьків і студентів у Відділі. Це, мабуть, єдиний Відділ УНСоюзу, що так прикладно відзначає своє 25-річчя. На зборах рішено теж влаштувати відповідну імпрезу для возвеличання Відділу. Збори вважали, що така імпреза причиниться до чисельного зросту Відділу. Окружний Комітет УНСоюзу — через свого голову Михайла Ольшанського, який вітав Відділ з ювілеєм на річних зборах, зложив 40 дол., як ювілейний дар. Головою Відділу є Микола Ткачук, окружний організатор, який, на жаль, нездужає і не міг бути на зборах. Його, однак, перевибрано на нову каденцію. Секретарем Відділу є інж. Володимир Бережан, який щонеділі в ранніх годинах вистоює в приміщеннях церковного дому, щоби зустрічати людей та збирати вкладки.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ, ПІДПРИЄМЦІВ І ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ В ЧИКАҐО МАТИМЕ ЗБОРИ

Чикаґо. — Управа Товариства українських купців, підприємців і професіоналістів інформує, що в неділю, 6-го квітня ц.р. о год. 1.30 по полудні тут в залі Українського Спортового Клюбу „Леви" при 2353 Захід Чикаґо евеню відбудуться річні загальні збори Товариства.

Розбився транспортовий літак з 240 в'єтнамськими дітьми

Сайґон. — Згідно з радіовими повідомленнями, тут сталася ранком 4 квітня жахлива катастрофа великого транспортного американського літака С-5, на борту якого находилося 240 південнов'єтнамських дітей-сиріт, що їх перевожувано до ЗСА, та 40 осіб обслуги. Катастрофа сталася майже безпосередньо по залишенні аеропорту біля Сайґону. Аґентство Ройтерс повідомило, що капітан літака, біля 15 осіб обслуги і біля 100 дітей врятувалися. Причина катастрофи покищо невідома.

Український талант, який украла Москва

Москва. — Цього року відомий і світової слави співак та артист Іван Семенович Козловський відзначає своє 75-ліття. Родом І. Козловський з Мар'янівки на Київщині, свою мистецьку кар'єру починав у Київському Музично-Драматичному Інституті ім. М. Лисенка. Коли ж став відомим його велетенський талант співака і артиста, І. Козловського вже в 1926 році переведено до Большого театру в Москві, де йому довелося прожити досі все його життя. В газеті „Культура і життя" з 23 березня з нагоди відзначування 75-ліття з дня народження І. Козловського написано, що „у 1926 році Івана Семеновича запросили до Великого театру, і відтоді його чудовий спів слухає вся наша багатонаціональна країна... Пишаємося, що талановитий син української землі став гідним сином всієї багатонаціональної радянської країни — гордістю нашої радянської культури".

Треба відзначити, що, не зважаючи на умови перебування на чужій московській землі, І. Козловський має в репертуарі 56 українських пісень, які увійшли у збірник „Українські народні пісні з репертуару І.С. Козловського". Це ті рештки, що лишилися для українського народу з великого таланту, що його вкрала Москва.

Йосип Гошуляк співає

Торонто (Н.Н.) — Тут інформують про чергові мистецькі спроби та досягнення відомого нашого артиста-співака Йосипа Гошуляка.

В цьому році вийде його чергова довгограюча платівка, цим разом наспівана в супроводі симфонічної оркестри, під диригуванням маестра Ернеста Барбіні, головного диригента Канадської опери. Зміст платівки — арії і монологи з української та світової клясики.

У листопаді цього року Йосип Гошуляк співатиме в Манітобськім Опернім Фестивалі, в опері „Аїда". Цієї ж осені плянується ряд самостійних концертів. Раніше відбуте концертове турне по західній Канаді принесло Гошулякові великий успіх та знамениті музичні рецензії чужих і українських критиків.

У березні 1976 р., в Торонтській Тавн Голл буде відспівана (в концертній формі) опера „Міньйон" Томаса. Й. Гошуляк співатиме в ній партію Лопарійо.

В дальшій підготові є серія платівок. В загальному ж, Йосип Гошуляк у знаменитій голосовій формі постійно й наполегливо працює над удосконаленням свого голосу і над доповненням концертового і оперного репертуару.

МОЛОДЬ СИРАКЮЗ ВШАНУВАЛА СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ ГЕН. ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА - ТАРАСА ЧУПРИНКИ

Сиракюзи (Марія Логаза). — Неділя 23 березня ц. р. пройшла в Сиракюзах під знаком святкувань, що їх підготовила й перевела молодь, зорганізована в СУМА і Пласті — у 25-ту річницю смерти Головного Командира УПА — ген.-хор. Романа Шухевича - Тараса Чупринки.

Перед полуднем молодь взяла зорганізовану участь у панахидах, що їх відправили в українській католицькій церкві о. монс. Василь Середович і о. Ф. Бумбар та в українській православній церкві — о. прот. Павло Шпірук.

Святочна програма відбулася о 5-ій годині по полудні в залі Вестгіл - гайскул. Програму започатковано Святочним Апелем усіх пластунів і сумівців, які під звуки маршу пройшли зі своїми прапорами вздовж концертової залі й уставилися на сцені по боках пам'ятника з погруддям сл. п. Шухевича - Чупринки. Пластунка Оля Мазурик і сумівець Андрій Павлів внесли повагом золотий лавровий вінок і удекорували ним погруддя. Залунала мелодія пісні „Ніч яка йде", що її відіграв на трубі [illegible] ній голова Осередку СУМА, Орест Грицик. Похилились святочно прапори, а ст. пл. Мира Рубич проказала дві строфи вірша, присвяченого Чупринці, запевняючи Великого Командира, що молоде українське покоління перейняло Його Ідеї за свої, а вся молодь підтвердила її запевнення словами вірша:

„Ми будем рости
— Україні на славу,
Змагатись за Вільну
Соборну Державу,
Для нас Україна
— закон і мета,
Свобода народам
— ідея свята!"

Головну доповідь виголосив сумівець ст. юн. Юрко Богатюк. З доброю дикцією і з великим зрозумінням змалював він життєвий шлях Шухевича - Чупринки на тлі доби, в якій він жив і діяв. Доповідь закінчив Юрко Богатюк словами: „Не вимагає від нас Роман Шухевич - Тарас Чупринка жертви, що її він сам приніс. Він не закликає нас тепер воювати зброєю з ворогом. Роман Шухевич закликає нас бути повними українцями, зберігати українську мову і культуру, здобувати знання, щоб у відповідний момент принести поміч воюючій, нескореній Україні".

Дівочий хор (пластунок і сумівок) під диригентурою ст. пл. Марти Шаран відспівав при акомпаніяменті самої диригентки дві пісні: „Могили, могили" — слова Л. Полтави, муз. І. Недільського і „Ми ростем, ми надія народу" — слова Угрина - Безгрішного, муз. І. Недільського.

Наступною точкою була розповідь юнацтва СУМА і Пласту про поодинокі етапи життя Чупринки, яка була ілюстрована відповідними знімками на екрані. В цій розповіді брали участь: Христя Клюфас, Славця Тимків, Володимир Бобацький, Борис Гудзяк, Петро Луцишин, Славця Башуцька, Маруся Рись, Дмитро Назаренко, Оля Мазурик і Оксана Руцька. Всі розповідали свої частини з пам'яти. Мандолінова оркестра СУМА, відома зі своїх виступів на терені нашої громади, відіграла дві пісні: „Загравами блиском" і „Повстанська кіннота".

Ст. пл. Оксана Сеник продеклямувала вірш Лесі Храпливої: „Ти куди поспішаєш, юначе?". Вона, тепер студентка 3-го року Сиракюзького університету, хоча родилася поза Україною, має добре опановану українську мову і своїми деклямаціями може задовольнити й найбільш вибагливу публіку.

Ст. пл. Марта Шаран відіграла на фортепіяні Шопена „Імпромпту" і М. Лисенка „Пісню без слів". Марта студентка музикології на Сиракюзькому університеті і високо заавансована в грі на фортепіяні.

Сумівець ст. юн. Андрій Богатюк, при співучасті юнаків СУМА і Пласту — продеклямував вірш Петра Карманського: „Присяга Українця".

Останньою точкою про-

(Продовження на 4-ій стор.)

Академічне підвищення проф. О. Борушенко

Куритиба, Бразилія (ОУПС). — В признанні науково-організаційних здібностей і дотеперішньої праці в Департаменті історії Федерального Університету Парани підвищено д-р Оксану Борушенко до стажу заступниці голови Департаменту з днем 21-го березня ц.р. Проф. Борушенко викладає в цьому Департаменті історію України, як обов'язковий, кредитовий предмет, від 1968 р., відповідаючи науково й організаційно за розвиток цієї дисципліни, як теж і післяградуаційних студій в ділянці історичної демографії. В протилежність до Північної Америки, де історію України викладається в Гарвардському, Оттавському, Манітобському, Альбертському і інших університетах, Федеральний Університет Парани в Куритибі, найстарший у Бразилії, є одиноким центром студій української історії в Південній Америці. Головою Відділу Історії цього університету залишається проф. Ц. Вестфален, що має велику заслугу в започаткуванні й розвиткові студій історії Східньої Европи. Проф. О. Борушенко, крім своєї праці в Федеральному Університеті Парани, є теж професором-гостем Українського Вільного Університету в Мюнхені й рецензентом наукових праць в ділянці історії українського поселення на американському континенті.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР БОГДАНА КРАВЦЕВА У ВАШИНГТОНІ

Вашингтон. — Жіноча Секція при Об'єднанні Українців Вашингтону інформує, що в суботу, 12-го квітня ц. р. о год. 7-й вечора в залі Дому св. Софії при 2615 — 30-та вулиця Н. В. відбудеться Літературний Вечір Богдана Кравцева. В програмі вечора передбачено: вступне слово проф. д-ра Ю. Старосольського, доповідь проф. П. Одарченка н. т. „Богдан Кравців — літературознавець", мистецьке читання творів Поета — п-на І. Максимюк і слово Б. Кравцева та нові поезії в його читанні.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата, на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нерви кагебіста не витримали

Александр Шелепін, колишній горезвісний шеф совєтської таємної поліції КҐБ, член Політбюра ЦК КПСС і „робітничий лідер" з титулу свого голови у Всесоюзній Центральній Раді Професійних Спілок СССР, раптово перервав свої відвідини у Великобританії і вернувся до Москви. Як виявляється, причиною такого рішення Шелепіна була хвиля протисовєтських демонстрацій, в рамках яких на перше місце видвигано його ролю, як провідного совєтського кагебіста і як того з числа совєтських верховодів, хто безпосередньо відповідальний за терор і вбивства людей не тільки на терені СССР, але й поза його кордонами.

Перед у протисовєтських демонстраціях вели громадяни української та інших етнічних груп з країн, поневолених Москвою. Все таки, треба відзначити той факт, що проти відвідин Шелепіна у Великобританії висловилися провідні британські політичні діячі з обох партій, а з Консервативної партії в першу чергу. Для всіх їх особа совєтського кагебіста Шелепіна була настільки неприємливою, що вони вважали за доцільне вимагати від британських профспілок відмовитися від запрошення до Великобританії Шелепіна, як персону нон ґрата, тобто як того, хто не може втішатися ні повагою, ні довір'ям.

Генеральний секретар Конгресу Професійних Спілок Великобританії Лен Мюррей все ж таке запрошення Шелепіну надіслав і готовий був його офіційно зустріти та відбути з ним конференцію. Знову ж британський лейбористський уряд Гарольда Вілсона, не бажаючи ускладнювати нещодавно відновлені добросусідські відносини з СССР, дав Шелепіну візу, розглядаючи його як гостя Конгресу Професійних Спілок.

Все було б якнайкраще і Шелепін відіграв би був ролю політичного діяча і оборонця „політики відпруження" у світі, коли б самі англійці і десятки тисяч неангліців забули про його безславне кагебівське минуле. Враховуючи неприхильні настрої проти Шелепіна, відповідальні за його відвідини чинники хотіли ці відвідини зорганізувати з найменшим розголосом, але в цьому не пощастило. Коли ж сам Шелепін по своєму приїзді зорієнтувався, з якою неохотою зустрічають його на терені Великобританії, навіть його нерви загартованого кагебіста не витримали і він вирішив, не чекаючи на заповіджену офіційну зустріч з Генеральним Секретарем Британського Конгресу Професійних Спілок, виїхати з Англії. Від'їжджаючи, Шелепін склав заяву, що акцію проти нього зорганізовано за гроші „сіоністів" і ворогів „розрядки", хоч „робітнича кляса Великобританії" була нібито за його відвідинами.

Наша приповідка каже, що коли у когось „на голові масло, той не повинен виходити на сонце". Вбивця Лева Ребета та безлічі жертв кагебівського терору в Україні, має не тільки „масло на голові", а й багато крови неповинних людей на своїх руках. Йому не місце між вільними людьми і тому треба привітати успішні заходи, що привели до „видворення" його з Великобританії. Для таких злочинців проти людськости, як А. Шелепін, місце перед новим Нюрнберзьким трибуналом.

Добрий приклад

Це цілком природно і зрозуміло, що як у крайових чи світових справах звертається увагу на те, що вважається за великі події, так і в нашому громадському житті пишеться і говориться на перших сторінках про наради, рішення чи імпрези наших центральних установ. Але, як же часто трапляються і „малі події", які своїми мотивами і своєю цілеспрямованістю не тільки заслуговують на відмічення, але й на увагу та на те, щоб їх ставити і брати за приклад.

До таких подій можна б зарахувати і рішення загальних зборів 114-го Відділу Українського Народного Союзу в Чикаго виасигнувати із своєї скромної каси одну тисячу долярів та призначити їх на чотири стипендії для високошкільних студентів, про що мова в окремому повідомленні на іншому місці.

Українці в Америці не належать до найбагатших груп, але не є вони й бідні. Це відноситься також і до багатьох наших установ: народних домів, відділів крайових організацій та багатьох місцевих об'єднань. Знаємо деякі з таких „місцевих установ", що розпоряджають дослівно десятками тисяч долярів на ощадностевих чи інших контах в банках, але не всіх їх подибуємо між жертводавцями на добрі народні цілі. Очевидно, що для справедливости треба з признанням ствердити, що нерідко бувають і подивугідні приклади жертвенности, але про них не завжди звітується. Одним з багатьох таких світлих прикладів міг би послужити один з найкраще просперуючих Народний Дім в Джерзі Сити, який дає безкоштовні приміщення для багатьох проявів громадської активности, зокрема сприяє молоді, віддаючи їм домівки, ангажуючи для них інструкторів та щорічно асигнуючи тисячі долярів на стипендії.

Така активність і таке відношення повинно б стати нашим світоглядом і складовою частиною наших традицій та нашого „обряду". Це відноситься зокрема до багатьох наших родинних і товариських імпрез, на яких „столи вгинаються" та які кінчаються „многоліттєвієм" без думки про збірку пожертв на добрі цілі.

Кажуть, що коли на одному американському кораблі помер моряк і не було капеляна, щоб відправити похоронний обряд, тоді один із моряків із шапкою в руці обійшов усіх за пожертвами на добру ціль. Власне таку жертвенність вважається за своєрідний „американський обряд". Було б добре, якби і ми собі його присвоїли.

М. Платковський

ПЛЮСИ ДЛЯ МОСКВИ

Всі ті, які не довіряють „миролюбності" Москви, мають всі підстави ставати песимістами. Справді, дипломатія Кіссінджера на Близькому Сході потерпіла фіяско: залишається лише надія на відновлення конференції в Женеві, де велику ролю буде грати Москва. Але вже тепер чується „брязкіт зброї" з боку арабських держав.

Камбоджа конає під останніми ударами комуністів. Недалекий той час, коли, правдоподібно, така ж доля спіткає Південний В'єтнам. Це наслідки знову ж таки дипломатії Кіссінджера, який недавно заявив, що „якби він був знав", то ніколи не підписав би угоди про мир в Індо-Китаї.

В Португалії, країні, яка належить до НАТО, все більше впливу здобувають комуністи. НАТО без Португалії — це річ майже не до подумання. Одна німецька газета під наголовком „Жалоба за однією гарною країною" написала таке: „Португалія йде до комуністичної диктатури. І це відбувається в нашому гурті, у вільній частині світу".

Можна ще було б писати про те, що діється в Туреччині, Греції або на Кипрі. Але це речі відомі і до них якось уже призвичаїлися, як призвичаїлися і до того, що за всіма цими справами явно чи десь за кулісами стоїть Москва. Та, не зважаючи на це все, Захід тільки й думає, що про „відпруження" з СССР. І тому не дивно, що саме під час всіх цих прикростей, які для Заходу спричиняє Москва, Брежнєв раптом одужавши, заявив на конгресі комуністичної партії в Угорщині, що Европейська Конференція безпеки і співпраці має закінчитися якнайшвидше остаточною зустріччю „на вершинах", навіть ставлячи дату такого закінчення: 30 червня, в столиці Фінляндії, куди мали б приїхати шефи урядів різних держав, щоб підписати потрібну для Москви угоду.

Очевидно, Брежнєв певен того, що „твердолобі капіталісти" можуть усе знести. І він, властиво, не помиляється. Бо державні мужі різних країн Заходу поспішно відповіли, що таке швидке закінчення конференції безпеки і співпраці є можливе і бажане, роблячи лише невеличкі застереження. Найкомічнішого виглядає думка, що її висловив один західний державний муж: Брежнєв, мовляв, таки хворий і правдоподібно незабаром таки відійде від політики, а тому треба поспішатися, щоб закінчити конференцію безпеки ще за участю Брежнєва. Чи це має, отже, бути прощальним дарунком для Брежнєва? За всі ті, делікатно висловлюючись, клопоти, що він справляв Заходові під час т. зв. відпруження?

Михайло Ільків

МАЄМО ТЕОРІЮ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

Старанням і працею Управи нью-йоркського Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки надруковано теорію Юрія Кондратюка п. н. „Завоювання Міжплянетних Просторів". Автор, один з піонерів - дослідників ракетної техніки, висновки якого знайшли практичне застосування в міжплянетних полетах. Теорія Юрія Кондратюка є першим виданням українською мовою, і включає передмову в українській і англійській мовах.

Автор в його теорії проаналізував жмут складних питань, з теоретичного і практичного боку пов'язаних з полетом в простір, висадкою на іншу плянету та поворотом на нашу землю. Юрій Кондратюк перший в цій ділянці запровадив поняття про пропорційний пасив, висловивши думку, що маса ракети, коли відчислити масу абсолютного пасиву, має бути пропорційною до маси палива.

Автор довів у його дослідах, що ракета, яка скидає і не спалює своїх баків під час руху, не може вилетіти поза межі земного тяжіння. Він запропонував будувати ракету з крилами, доказуючи, при яких скоростях крила будуть корисні, і при цьому дослідив кути нахилу траєкторії ракети до обрію, найвигіднішу реактивну силу під час полету в повітрі і подав її величину, що приблизно дорівнює початковій вазі ракети. Дуже докладно розв'язав питання, пов'язані з нагріванням ракети, перевів обчислення і дав порядок сподіваних температур, які матиме ракета під час її руху в атмосфері.

Юрій Кондратюк в дослідах цих складних питань, пов'язаних з міжплянетними полетами, запропонував збудувати станцію - сателіт на Місяці. В його розумуванні, автор вказав, що до висадки ракети на Місяць потрібно мінімум трьох людей. Також розглянув питання впливу атмосферичних змін на організм людини під час лету. Багато уваги він у своїй студії присвятив аналізі використовування і застосування сонячного проміння в щоденному житті людини.

Теорія Юрія Кондратюка мала признання Константина Е. Ціолковського, видатного вченого і винахідника в галузі аеродинаміки, ракетної техніки і теорії міжплянетних сполучень. Дуже позитивно оцінили працю Юрія Кондратюка американські вчені, дослідники міжплянетних сполучень. Один з керівників американських експедицій на Місяць Джон Губолт (John C. Houbolt) схарактеризував її так: „Коли я на світанку в березні місяці 1968 року з завмиранням серця слідкував на мисі Кеннеді за стартом ракети, що несла корабель „Аполона 9" в напрямі Місяця, я думав в цей час про українця Юрія Кондратюка, який 50 років тому розробив ту саму трасу — LOR, — по якій належало летіти трьом нашим астронавтам: Боже мій! Він винайшов те саме, що й я". („Лайф" 1969, вол. 46, No. 6, стор. 10-13).

На честь Юрія Кондратюка на Місяці названо один з кратерів — Кратером Кондратюка, цим самим його зрівняно з Коперником та Кеплером, які в свій час також працювали над міжплянетними проблемами й на їх честь на Місяці також названі два кратери. („Нові Дні", червень 1972 року). Для нас, українців, теорія Юрія Кондратюка являється цінним документом з ділянки ракетної техніки сучасної доби. Книжка в твердих обкладинках. Ціна дол. 5.00 за примірник. Замовлення слати на адресу Т-ва.

Юрій Кондратюк народився 7-го вересня 1900 року в родині вчителя в м. Луцьку, Україна. Абсольвент Колегії Павла Галагана в Києві. Був керівником великої праці в науково - дослідному Інституті промислової енергетики. Перед Другою світовою війною працював над побудовою великої Кримської вітро - електростанції. Загинув 1942 року під Москвою, змобілізований до червоної армії, не встигши дати для світової науки і України всього того, що міг би це зробити його талант науковця і винахідника. Хай це третє видання його цінної монографії „Завоювання Міжплянетних Просторів", друковане його рідною мовою, буде закріпленням в пам'яті читачів імени світлої пам'яти Юрія Кондратюка, що багато причинився до дослідів і практичного застосування науки і техніки міжплянетних подорожей сучасної доби.

КОНЦЕРТ ТВОРІВ ЯРОПОЛКА ЛАСОВСЬКОГО У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Відділ Українського Конгресового Комітету Америки інформує, що тут в суботу, 12-го квітня ц. р. о год. 6-й вечером в залі УСО „Тризуб" відбудеться концерт творів Ярополка Ласовського. В програмі пісні до слів: Л. Українки, М. Рильського, М. Драй Хмари, Б. Антоновича, В. Симоненка, І. Калинця та В. Біляїва у виконанні гості з Монтреалю меццо - сопрано Марійки Чолій, бас - баритона В. Карпинича та інструментального тріо — І. Чума (піяно), І. Когутівна (скрипка) та З. Цісик (чельо). Вступне слово виголосить В. Біляєв; програму вестиме Е. Дичко - Блавацька.

Яр Рудницький

ПАМ'ЯТІ Б. ГАЛАЙЧУКА

Від Редакції: Дня 23-го березня ц. р. в приміщенні Філії Українського Католицького Університету ім. св. Климента в Буенос Айресі, відбулося вшанування пам'яти основника Філії, проф. Богдана Галайчука, довголітнього кореспондента „Свободи", що помер у 1974 р. В Богослуженні й Панахиді, що її відправив Владика Андрій Сапеляк, а теж і на зібранні УКУ, був присутній проф. Яр. Рудницький із Канади й дав таку характеристику сл. п. Б. Галайчука:

В особі Спочилого вшановуємо не тільки українського вченого, основника, організатора й першого директора Філії Українського Католицького Університету в Буенос Айресі й — особисто — друга з гімназійної лавки в Стрию в рр. 1922-29, але й ученого високої кляси й міжнародного визнання. Як теоретик порівняльного культурознавства, в його вужчій ділянці — порівняльного права, сл. п. Б. Галайчук став у почесному гроні таких світочів у цій науковій ділянці, як Кравфорд, Гількман, Конечни Кунц, Тойнбі й інші.

*

Завершенням науково-дослідчої праці проф. Б. Галайчука є книга „Історія політичного устрою східньої Европи", що вийшла друком у еспанській мові заходами Блаженнішого Кардинала Иосифа Сліпого як один із випусків серій УКУ в Римі (1972 р.). Ця праця має подвійну вартість: національну, українську, бо виказує різниці в політичному устрою народів східньої Европи: українців, білорусів і росіян - москалів, а з другого боку — міжнародну універсальну, даючи цікавий причинок до актуального сьогодні порівняльного культурознавства.

Щодо цього важливі розділи книжки, де говориться про плюралізм культур нашого глобу й наукові спроби усистематизувати його за певними критеріями. Обговоривши становище Освальда Шпенглера й Арнольда Тойнбі в цій справі, автор відкинув Тойнбівський, виключно релігійний, принцип клясифікації культур.

Неприйнятний для нього й комбінований принцип культурної типології, поданий американським ученим Квінсі Врайтом, на основі якого в світі відрізняється такі культурні „бльоки": 1) атлантійський, 2) евразійський, 3) близько - східній, 4) південно - азійський, 5) далеко - східній і 6) африканський.

Разом із Антоном Гількманом, майнцьким ученим, Галайчук прийняв „синкретичний" принцип клясифікації культур, запропонований ще в 1935 р. польським ученим Феліксом Конечним. Згідно з цим религія є тільки один із факторів (чинників) культурного плюралізму в світі. Іншими чинниками є: раса, мова й, головно, право. На цій основі можна відрізнити в світі такі культури: 1) латинську, 2) візантійську, 3) туранську, 4) китайську, 5) брагманську, 6) арабську й 7) юдейську (жидівську).

Як правник, автор аналізує правничий компонент цього принципу й застосовує його для ілюстрації культурно - політичного плюралізму в східній Европі.

* * *

В розвитку порівняльного культурознавства ані Тойбі, ані Врайт, ані Конечни-Гількман - Галайчук не є „останнє слово". Досліди над культурним плюралізмом світу ведуться і мовознавцями, і етнологами - антропологами, і демографами - істориками, і соціологами. Справа в тому, що культури, чи цивілізації не існують відірвано від їхніх носіїв - суспільств як якісь статичні, відокремлені вартості, й самі суспільства є явище динамічне в постійному контакті (конфлікті).

Керуючись досвідом попередників, а теж і новими критеріями, автор цих рядків дав у 1974 р. свою типологію „суспільств у контактах-конфліктах" на Світовому Конгресі Соціологів у Торонті, а пізніше розвинув її на семінарах у Бразилії в 1975 р. Все ж, коли можна було сказати щось „нове" в цій ділянці, то власне тому, що вже були праці попередників, в тому й згадана студія проф. Б. Галайчука з 1972 р. Стоїть вона як прекрасний пам'ятник в духовому пантеоні ідей, думок, теорій, гіпотез...

Буенос Айрес, 23. 3. 1975

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ В ДЖУНЬОР ГАЙ В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон, Н.Дж. (а.д.) — Дня 26-го березня ц.р. тут відбувся показ писання писанок для 7-ої кляси в публічній школі Myrtle Ave, School. Пані Лідія Гичко впродовж 2 годин демонструвала писання писанок. Зі своєї колекції вона принесла кілька зразків своїх творів, які репрезентували українську культуру. Пані Лідія Гичко народилася в Австрії, приїхала до Америки з родиною, маючи тільки 2 роки (сьогодні 26), закінчила студії на Ceton Holl університеті і є учителькою, членом Союзу Українок Америки 80-го відділу в Пассейку, та має зацікавлення в кераміці (трипільська і гуцульська), як рівнож грає на піяно.

Після демонстрації писанок учителька кляси п-і С. Пояні подякувала за виклад. Директор школи — пан Мерікол обсервував демонстрацію п-і Лідії Гичко.

З НАШИХ БУДНІВ

ВИШИВАНИЙ ОСЕЛЕДЕЦЬ

В товаристві „Будучність" на долині міста Ню Йорку відбулася запусна забава. Вже підходило північ і забава була в повному розгарі, коли до Народного Дому прителілався один такий симпатяга, з категорії самітних сеньйорів, знаний з того, що не обминав розвагових оказій, зокрема дуже любив, після випивки, смачно попоїсти. Гість, само собою, з уваги на підтоптаний вік, не рвався до танців, не пробував відбити комусь партнерку, чи щось подібне, а помаршував простісінько до буфету. А там столи вгиналися від полумисків з різними присмаками, як рибні салатки, грибки, оливки, мариновані селедчики тощо.

Гість взяв собі тарілку, серветочку, виделочку, і пішов рейдом у наступ на мариновані оселедці. Попробував виделкою один, другий, третій, — і невдоволено покрутив головою: не те, — мовляв, — ой, не те, за чим я глядку! Врешті присутнім при цих розшуках господиням було цього забагато й одна з них сказала дипломатично:

— Бачу, пане професоре, що вам не смакують наші селедчики?..

— Та ні, смакують, — запевняв гість, — тільки я, прошу ласкавих пань, шукаю чогось спеціяльного...

— А чого такого, якщо можна знати?

— Вишиваного оселедця.

Пані - господиньки переглянулись багатомовно одна з одною та й покивали головами, — ого, мовляв, уже наш професорко злегка замаївся і тепер історії вигадує. А тут розгублений гість давай ще й виправдуватися:

— Бо то я, прошу ласкавих пань, вичитав таке оголошення, що пані з Союзу Українок роблять вишивані оселедці. То я цікавий знати, як воно виглядає і як смакує...

Пане професоре! — загомоніли господиньки - цокотушки, — ви попали не на ті запусти. Тут не робить забави Союз Українок, а товариство „Будучність"!

І давай у сміх: „Хі, хі, хі", та й „ха, ха, ха!" І дарем не вони, сороки, насміхалися з професора, бо десь так, через три тижні, я прочитав у „Свободі" захоплений репортаж пера п-ні Ольги Соневицької, що 82-ий Відділ СУА на Бронксі справді влаштував був запусну забаву під оригінальною назвою „Вишиваний оселедець". А назва ця пішла з того, що винахідливі союзянки зробили власноручно дві ляльки — оселедця й оселедчиху", прибрали цю пару в українсько - вишиваний стрій і так поставили на столі для декорації. Ляльки були потім продані на льотерії, а гроші пішли на добродійні цілі.

І к е р

„НА СЦЕНІ ГРИЦЬ ВМИРАВ..."

Репортаж Леоніда Полтави

У даремно напівзабутого поета-лірика Степана Чарнецького є хвилюючий сонет на тему вистави драми М. Старицького „Ой, не ходи, Грицю", з якого наводимо першу строфу:

„На сцені Гриць вмирав...
На залі тінь снувалась,
На душу втомлену
глибокий сум лягав,
На лиця кам'яні
задума тихо клалась
Тонуло в тиші все...
На сцені Гриць конав..."

Не дати зійти з життєвої сцени великій українській спільноті поза Україною — одно з найголовніших завдань українських театрів. Молодіжний Театр під керівництвом реж. Любо Цепинського в Чикаго, театр „Заграва" в Торонті, „Театр у П'ятницю" у Філядельфії, а в Ню Йорку Студія Мистецького Слова, — всі вони, як і інші театральні ансамблі й гуртки, відіграють у житті заокеанської спільноти незмірно більшу ролю, ніж може здатися без докладнішого подумання проблеми.

До залізного репертуару українського театру належать не лише „Запорожець за Дунаєм" та „Наталка Полтавка". Слідом за ними із сцени на сцену, здається, вже на всіх континентах світу, мандрує „Катерина" Т. Шевченка — М. Аркаса, і відразу ж за нею — трагічна постать Гриця, про якого співається в народній пісні так же щиро, як і про, скажімо, Марусю Богуславку. Гриць десятки тисяч разів умирав на сцені — і тому він живий між нами, живими.

Щоб показати українській молоді та й дорослому глядачеві Україну минулого, український побут і звичаї кінця 18 сторіччя, з часів славетної пісенниці Марусі Чурай (їй приписують авторство пісні про нещасливе Грицеве кохання), — режисер Лідія Крушельницька вирішила поставити із своїми старшими студійцями-молоддю драму „Ой, не ходи, Грицю" (одна з її назв — „Ой, не ходи, Грицю, та й на вечерниці").

На третьому поверсі Українського Народного Дому на 2-ій авеню в Ню Йорку відразу знайдете велику кімнату, де провадяться проби Студії. Вже на входових дверях унизу чути, як густо рокочуть молоді баси великого молодечого хору і оксамитно переливаються дівочі сопрана й альти.

Лідії Крушельницькій в її подивугідно - наполегливій праці з мистецькою молоддю не раз доводиться, як у тій пісні: „Сам п'ю, сам гуляю"... Лише вона, всупереч словам пісні, ні п'є, ні гуляє, лише працює (після щоденної праці) над трьома різновіковими групами студійців, від дітей до університетської молоді, вивчає з ними мову, основи театральної гри, дає лекції з гримування, дбає про співпрацю фахівців балету, декорацій, костюмів і т. д. Без неї мальовнича театральна колісниця не прокотилася б і кількох метрів.

У кімнаті проб з двадцятеро панночок, по-весняному розквітлих, закінчили пісню з „Гриця" й переходять до гурту юнаків, для спільної проби під керівництвом недавно прибулого з України талановитого диригента і хормайстра Лева Стругацького, тепер професора УМІ і співробітника Студії Лідії Крушельницької. Сказати про цю обдаровану молодь „маків цвіт" — замало, вони — цвіт України, бо Україна всюди, де є українська людина, її мова і її культура. І всюди — відповідальність за Україну Т. Шевченка — В. Мороза. Почуття такої відповідальности — це ще одна пружина, яка вже 8 років рухає Студію в Ню Йорку, додає енергії її організаторці й керівниці.

— А оці всі кочерги, заслонки, відра, праники, коромисла... це ж Україна позаминулого сторіччя...

— Реквізиту буде ще більше. Гляньте в той куток, — показує п-і Лідія на великі сувої-згортки дебелого, під сукно, матеріялу: — Це на дівочі й парубочі свитки, на корсетки, одяг...

— Тут вистачить на козацьку сотню...

— В „Ой, не ходи, Грицю" на сцені будуть понад 30 осіб. Ми хочемо підкреслити автентичність народного побуту тих часів. Костюми проєктує, на основі докладного вивченого матеріялу, мистець Слава Ґеруляк, а шитимуть їх, звичайно, матері, за покраяними професіоналістками зразками. Допомога матерів Студії — безцінна.

— Та й батьків напевно...

— До кімнати саме ввійшов п. Степан Чума, який допомагає в організаційних справах Студії, батько театральної зірки Наталки Чуми, котра розпочинала виступи дитиною в цій Студії і вже закінчила американську вищу Театральну Школу. Полагодивши справу, він відійшов, і ось запис дальшої розмови з мистецьким керівником і режисером Лідією Крушельницькою:

— Я не трактую „Ой, не ходи, Грицю", як оперу, лише так, як написав Старицький: „Драма зі співами і танцями".

— Коли Студія Мистецького Слова покаже цю річ у Ню Йорку?

Джуніор Річман гайскул, —20-го квітня, у неділю о 4-ій год. по полудні, в при 317 Схід 67-ма вулиці і 2-гій авеню.

— Крім студійців старшого віку, молодих професіоналістів, Ви заанґажували до праці над цією виставою видатні сили.

— Так, хореографа Рому Прийму-Богачевську, диригента Лева Стругацького, соліста Метрополітальної Опери, нашу спільну гордість — Андрія Добрянського, який гостинно виступить у ролі Гриця; за сценічне оформлення відповідає інж. Тарас Гірняк, а виставу, як звичайно, спонзорує „Самопоміч".

— Постава Лідії Крушельницької.

— Про присутніх не говорять!.. — сміється співрозмовниця, заперечливо махаючи долонями.

— Треба говорити, пані Лідіє, — треба викорінювати нелюдський звичай говорити про тих, хто відслужив, про померлих.

— Дякую.

— Вистава йтиме в супроводі фортепіяна?

— Ні, буде оркестра, десять інструментів, диригуватиме Лев Стругацький.

— У цій виставі багато новин, і всі гарні. Ваша Сту-

(Закінчення на стор. 3-ій)

„НА СЦЕНІ ГРИЦЬ ВМИРАВ..."

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дія працює вже з 8 років. За цей час Ви показали: „Летючий корабель" Шияна, „Голубу хустину", на підставі його ж творів, кілька драматичних поем і монтажів та „Лісову пісню" Лесі Українки, „Казку старого млина" Черкасенка, два тематичні вечори з творів Тараса Шевченка, „Лісового царя Оха" Сацюка, виставу байок Глібова, недавно — „Зимову царівну" Андерсена. Всі вони йшли з музичним супроводом.

— Так, до всіх тих вистав оригінальну музику написав композитор Ігор Соневицький, який активно співпрацює із Студією. З нами співпрацюють ще: скульптор-мистець Слава Ґеруляк, інж. Тарас Гірняк, п. В. Касіян, Марійка Шуст, як оформлювачі; хореографи — Рома Прийма-Богачевська і Ольга Ковальчук-Івасівка, світляні ефекти — інж. Клюфас. Крім цього, студійці часто беруть участь у різних академіях, тематичних вечорах.

— Скільки триває праця над „Грицем"?

— О, майже півтора роки. Були деякі зміни в процесі праці, як звичайно у великому колективі. Це не легке завдання — відтворити атмосферу українського села позаминулого сторіччя якнайбільш автентично — молодими людьми, які взагалі не бачили України. Але ми любимо складні завдання . . .

— А як реаґує молодь на виставу? Самі її виконавці?

— Спочатку не всі розуміли текст, адже й мова у Старицького архаїчна. Після першого читання молоді люди не були захоплені, дуже трудно було їм вивчати ролі. Але, поборовши труднощі, студійці закохались у цю п'єсу. Ось такий приклад: студієць Декайло, який виконує ролю Дмитра, закінчив свою сцену на пробі й мав відходити. Бачу, сидить. Запитую, чому, а Ростик відповідає: „Мені жаль, що я граю в цій п'єсі". На моє здивоване „Чому?", він відповів: „Тому, що я хотів би бути в залі, щоб побачити цю виставу!" І дівчата тепер в один голос: „Ой, це таке гарне! . ."

— Ви маєте кілька кляс у Студії. Розкажіть про них, будь ласка.

— У першій клясі є 25 дітей, це ті, які грали в масових сценах у „Сніговій царівні" Андерсена, до 12 років життя. Із ними ми працюємо над мовою, словом. Друга група це ті, які виконували головні ролі в „Сніговій царівні" — тепер будемо працювати з ними над поезією, від Шевченка до сучасних поетів. Вища середня група — це молодь з переважно вищими студіями. З ними я працюю над „Вишенським" Івана Франка; а з тими, які не беруть участи в „Ой, не ходи, Грицю", працюємо над клясичною комедією . . .

— не називайте п'єси. В театрально-мистецькому житті елемент несподіванки завжди відіграє важливу ролю.

Співрозмовниця погоджується й додає:

— У Студії діти й молодь мусять проходити все, що й зрілі актори, бо лише так можна вчитися і зростати.

— Назвіть головних виконавців у „Ой, не ходи, Грицю".

— Гриць — Андрій Добрянський (хоча дуже не має часу, пошанував молодь!), Маруся — Наталка Чума, Хома — Аскольд Лозинський, Дарина — Ліда Голюка, Галина — Оля Шевчук, Дмитро — Ростислав Декайло, Вустя — Оксана Гаврилюк, Потап — Орест Кебало, ну і велика вокально-танцювальна група.

— А на закінчення, відкрийте Вашу, можливо, найбільшу таємницю: де Ви берете час і енерґію для такої величезної праці з сотнею мистецького українського полку в Ню Йорку?

— Це, мабуть, любов . . .

— І талант, Ваш великий талант.

На закінчення передаємо з дружиною Галею привіт мужеві пані Лідії — улюбленому громадою мистцеві хорозої пісні Льоневі Крушельницькому, не надто здоровому після складної операції.

Прощаємось.

Розпочинається друга частина проби п'єси.

„На сцені Гриць вмирав. . .
На залі тінь снувалась,
На душу втомлену
глибокий сум лягав,
На лиця камя'ні задума
тихо клалась . . ."

Неповторна, чарівна, людяна Україна!..

Праця референтури Суспільної Опіки 64-го Відділу СУА в Ню Йорку

Впродовж двадцяти років самого існування 64-го Відділу Союзу Українок Америки в Ню Йорку присвятив значну увагу справам суспільної опіки. Його референтура розгорнула широку допомогову акцію, якою охопила не лише місцевий терен, але й різні країни українського поселення. Така широка акція суспільної опіки вимагала не лише великого вкладу праці й часу, але й поважних фондів. Ці фонди Відділ черпав з добровільного оподаткування членства, збірок під церквою, базарів і різних прибуткових імпрез.

На власному терені акція референтури суспільної опіки зосередилася передусім на моральній опіці і матеріяльній допомозі місцевим хворим і конечно потребуючим.

Ширші і різновидніші форми вона прибрала в країнах поза ЗСА. У 1955 р. референтура суспільної опіки взяла під свій протекторат садочок і школу українознавства в Людвіґсфельді біля Мюнхену (Німеччина), а в 1956 р. в Розенгаймі. Ця опіка тривала вісім років, а проявлялася вона у формі висилки грошей, книжок, шкільного приладдя й одягу.

Референтура суспільної опіки допомагає також школі українознавства в Бельгії, а студіючій молоді в Німеччині і Австрії висилає індивідуальні стипендії і через КОДУС. Допомагає також матеріяльно Науковому Осередкові в Сарселі, Франція. Підтримує своїми пожертвами „Фонд Бабусі".

У випадках наглої потреби референтура суспільної опіки поспішає з допомогою потерпілим братам в Україні, Югославії, Польщі і поворотцям з заслання із Сибіру.

Референтура опікується сиротинцями в Бразилії і довгий час давала двісті — долярову стипендію студентці в Бразилії, аж до часу коли цю стипендію перебрав у 1964-му році спонзор з-поміж громадянства. Заходами 64-го Відділу придбано декілька спонзорів стипендій для учнів середніх шкіл і студентів у Бразилії.

Відділ склав кілька поважніших пожертв на всенародні цілі, в тому 2.000 долярів на видання Енциклопедії Українознавства і 1.100 долярів на Фонд Катедри Українознавства в Гарвардському університеті.

Щоб дати змогу місцевому громадянству причинитися датками на потреби референтури суспільної опіки, 64-ий Відділ кожного року у весняних і осінніх місяцях, влаштовує публічну збірку фондів коло церкви св. Юра в Ню Йорку.

Численні листи з признанням і подякою із різних місцевостей, куди сягає помічна рука референтури суспільної опіки Відділу, потверджують, що ведена допомогова акція є на правильному шляху і сповняє своє завдання.

М. Б.

Окружний Комітет Відділів УНС Округи Балтимор-Вашинґтон матиме збори

Балтимор, Мд. — Управа Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Округи Балтимор, Вашинґтон, Річмонд і околиці інформує, що річні загальні збори тієї Округи відбудуться в неділю, 13-го квітня ц.р. о год. 2:30 по полудні в Домі „Самопомочі" при 239 Савт Бродвей у Балтиморі. До участи запрошені члени Управи Окружного Комітету, урядовці Відділів і конвенційні делеґати з Відділів: Річмонд — 34, Вашинґтон — 15, Балтимор — 148, 320, 337, Куртіс Бей — 55, 81, 290, Берлін — 260. В програмі зборів передбачено звітування членів управи, вибір нової управи, доповідь заступниці головного предсідника Марії Душник, затвердження пляну праці на 1975 р. та ін.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Американський журнал про Валентину Переяславець

Ню Йорк (Л. П-а). — В цьому Році Жінки особливо приємно відзначати успіхи українських жінок: в Україні вони виявляють принциповість і стійкість супроти окупанта; у Вільному Світі вони виявляють велику організованість, активність і непересічні таланти.

Серед таких успіхів американська преса занотувала в цім році видатну балерину і педагога Валентину Переяславець.

У журналі „Денс Магазін" з січня ц. р. опубліковано світлину з мистецького вечора в „Сити Сентер" у Ню Йорку. Вечір відбувся на відзначення 35-ліття праці Американського Балетного Театру (тепер у Вашинґтоні, Д.К.) На світлині зображені А. Дайлін, Валентина Переяславець та Ірина Баридинова, професори-викладачі балету в Американській Балетній Театральній Студії у Ню Йорку. Світлини й відомості про ту школу, а також про українську прима-балерину Валентину Переяславець були також у березневому числі того ж видання. На одній із світлин зображені члени факультету: Валентина Переяславець, Ненсі Клемент, Патрисія Вільде й ін. На іншому місці згаданого журналу поміщена світлина, що зображує епізод із праці проф. Валентини Переяславець у Студії, із студентами і студентками Американської Балетної Театральної Студії в Ню Йорку.

Майстер балетного танку Валентина Переяславець розпочала свою кар'єру в Харкові, де в 1926 р. була вже прима-балериною Харківської Опери. Під час Другої світової війни еміґрувала на Захід, у червні 1949 р. прибула до Америки. Спершу жила у Філядельфії, потім переселилась до Ню Йорку, де з 1951 р. розпочала викладати в Американській Балетній Театральній Школі. Довгий час провадила на долині міста Ню Йорку власну Балетну Театральну Школу.

Відбулася конференція, присвячена аґрарним проблемам СССР

Москва. — Совєтська преса повідомила, що тут відбулася триденна „науково-теоретична конференція", формально „присвячена 10-річчю березневого (1965 р.) пленуму ЦК КПСС". Конференція почала працювати 24 березня і тривала до 26 березня та включала дві пленарні сесії і наради кількох секцій. Головну доповідь на конференції виголосив член Політбюра ЦК КПСС Ф. Д. Кулаков, який говорив про „Березневий (1965 р.) пленум ЦК КПСС — основу аґрарної політики партії на сучасному етапі". Крім нього ще доповідали: перший секретар ЦК Компартії Білорусії П. М. Машеров („Аґрарна політика КПСС і соціяльний прогрес на селі") та перший секретар ЦК Компартії Молдавії І. І. Водюл („Спеціялізація і концентрація сільськогосподарського виробництва на базі міжгосподарської кооперації і аґрарно-промислової інтерґрації").

Секційні засідання відбулися упродовж 25 березня. На цих засіданнях розглядано такі питання, як „вдосконалення економічних відносин на селі", проблему „соціяльного і культурного розвитку совєтського села", проблему „організаційно-партійної та ідеологічної роботи на селі" і врешті „проблеми інтенсифікації, спеціялізації і концентрації сільськогосподарського виробництва і вдосконалення його організаційних форм". Свою роботу конференція закінчила 26 березня. Згідно з повідомленнями совєтської преси, в роботі конференції взяли участь, крім Ф. Д. Кулакова, також член Політбюра ЦК КПСС Д. С. Полянський, голова Центральної Ревізійної Комісії КПСС Г. Ф. Сизов, заступник голови Ради Міністрів СССР З. Нурієв та перший секретар ЦК Комсомолу Є. Тяжельніков. Репрезентовані були різні союзні міністерства, ЦК компартій республік, вчені і спеціялісти сільського господарства. Конференція ствердила, що аґрарна політика партії під проводом Брежнєва себе цілком оправдала і що СССР є „на шляху дальшого піднесення сільського господарства".

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

що Адміністрація не буде поміщувати жадних оголошень

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

МОЛОДЬ СИРАКЮЗ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

грами був виступ мандолінової оркестри СУМА, при співучасті всієї молоді Пласту й СУМА. Вони виконали пісню „Мати синові", слова В. Симоненка, муз. А. Пашкевича, та „Не пора", слова І. Франка. Оркестрою і хором диригував сумівець друж. Орест Грицик.

Співом українського національного гимну закінчено це Свято Молоді.

Святочного настрою додала Святові п о - мистецьки удекорована сцена. В центрі стояло погруддя сл п. Чупринки, роботи скульптора Михайла Черешньовського, удекороване прапорами. Над погруддям видніла емблема ОУН-УПА, по боках — емблеми СУМА і Пласту і напис „Слава Героям". Перед пам'ятником палахкотів вогонь. Ці емблеми, включно із написом на пам'ятнику, виконала ст. пл. Мира Рубич.

Спільні святкування двох організацій запляновано з кінцем січня, а вже 1-го лютого оформився Комітет Молоді, що складався з 8-ми членів (по 4 з кожної організації). Головою Комітету вибрано ст. пл. Миру Рубич, яка тепер є студенткою 4-го року Сиракюзького університету і є пластовою виховницею. Її заступницею вибрано сумівку Марусю Качмар, студентку 1-го року Ле-Мойн Коледжу, яка є теж сумівською впорядницею.

За програму відповідав теперішній голова Осередку СУМА, Орест Грицик. Він закінчив Сиракюзький університет і працює як інженер - хемік. До Комітету входили ще: Андрій Середницький (секретар), Степан Вавелко (скарбник), Маруся Зарічна, Оля Мазурик і Маруся Рись — всі учні середньої школи. Всі члени Комітету закінчили в минулому, або закінчують в цьому році українську школу. Дорадниками від Організацій були сеніори: Павло Ткач від СУМА і Марія Логаза від Пласту.

Як дорадниця від Пласту, мала я нагоду бути на всіх сходинах Комітету і на пробах та приглядатися їхній праці. З радістю стверджую, що всі члени Комітету працювали з великим запалом і посвятою, до кожної роботи голосилися добровільно й кожну роботу виконували точно й акуратно. У всіх їхніх плянуваннях видно було бажання відсвяткувати ці Роковини справді спільно. Тому цілу програму запляновували так, що більшість точок була спільна. Одним спільним хором диригувала пластунка Марта Шаран, а другим (мандоліновою оркестрою) сумівець Орест Грицик.

Вся молодь сходилася радо на проби обох хорів і нерідко можна було почути від них запевнення, що вони задоволені тим, що працюють разом. Сам апель заплановано в той спосіб, що молодь стояла не за організаційною приналежністю, а згідно росту, — з одного боку дівчата, з другого хлопці.

Свою 7-тижневу працю Комітет провів вміло і діловo, так що вже на кілька днів перед імпрезою все було готове. Великий вклад праці дав молодий сумівець Степан Вавелко, який зайнявся друком афішів, білетів, програмок, а теж підготовкою прозірок до розповіді.

Тепер можна лише побажати обом організаціям і цілій нашій громаді, щоб така гармонійна співпраця цих двох надійних молодечих організацій не закінчилася з відбутою імпрезою, а щоб продовжувалася в майбутньому на різних відтинках молодечої діяльности. Бо хоч виховні методи в обох організаціях дещо відмінні, то головна ціль: Бог і Україна — ті ж самі. Найкращим доказом цього є факт, що на постаті Головного Командира УПА Тараса Чупринки виховуються і виростають молоді покоління обох організацій і на прикладі Його героїчного життя пізнають, як можна своєю власною працею, характером, людяністю і почуттям обов'язку праці для рідного народу — вирости на провідного члена національної спільноти і стати прикладом для майбутніх поколінь.

Комуністи мають перевагу у передвиборчій кампанії в Португалії

Лісбона. — До загальних виборів в Португалії осталося ще всього не повних три тижні і якраз тепер в цілій країні дванадцять партій ведуть посилену кампанію за своїми кандидатами до парляменту, що має бути обраний 25 квітня. Такі вибори в Португалії будуть вперше від 50-ти років, але обставини в країні так уклалися, що насправді в існуючих умовах населення не матиме змоги вільно виявити свою волю. Владу захопила військова хунта, складена з виключно лівих елементів. Ця хунта, використавши невдалу спробу перевороту під проводом ген. Спіноли, встановила фактично в Португалії ліву військову диктатуру, а коли й погодилася на вибори, то тільки при передумові, що кандидатів зголосять тільки партії лівого напрямку, зглядно центрові, але з лівими тенденціями. Всі політичні партії, які мають дозвіл на діяльність, мусіли погодитися на те, що у майбутній конституції буде стаття, яка ґарантуватиме існування 200 особової Асамблеї Збройних Сил, що буде фактичним найвищим органом в країні і покликатиме Високу Раду Революції, тобто військову хунту з диктаторськими повновластями.

З усіх політичних партій найбільші вигляди має Португальська Комуністична Партія, керівництво якої годиться на вимоги хунти, враховуючи корисні для неї і переважаючі серед лівих офіцерів настрої. З цих міркувань хунта фактично сприяє комуністам і ставить одночасно всі можливі перешкоди іншим партіям, зокрема найнебезпечнішому противникові комуністів в наявному укладі сил — соціял-демократам. З правих груп дозвіл виставити кандидатів одержала партія Соціял-Демократичного Центру, але в обличчі погроз і нападів відмовилася від того, щоб влаштовувати публічні збори, як це роблять комуністи і соціялісти, чи народні демократи. Гостру кампанію проти Португальської Компартії ведуть чотири окремо діючі групи маоїстів та троцькістів, але ледве, чи вони матимуть якийсь успіх у своїх плянах. Португальська Компартія, як відомо, тісно співпрацює з Москвою. З нею активно співпрацюють т. зв. Португальський Демократичний Рух, Лівий Соціялістичний Рух і Народний Соціялістичний Фронт, які програмово стоять на подібних до комуністів позиціях.

СПОРТ

УКРАЇНСЬКІ ШАХОВІ ПЕРШОСТІ ВІДБУДУТЬСЯ 17-18 ТРАВНЯ В РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

Цьогорічні шахові першості Української Спортової Централі Америки і Канади відбудуться в днях 17-го і 18-го травня в приміщеннях У.М.-С.А. при 100 Гіббс Стріт в Рочестері, Н. Й.

Згідно з повідомленням ланкового шахів УСЦАК Богдана Миндюка ці першості будуть переведені швайцарською системою (45 тягів перші дві години та 23 тяги чергова година) у визначених годинах для поодиноких рунд (кругів): субота — год. 9.00, 2.00 і 7.00 та неділя — 9.00 і 2.00.

Чаші одержать шахісти за три перші місця і спеціяльна чаша, призначена для найкращого юніора. Переможці одержать теж грошові нагороди. Провід змагань: Б. Миндюк і Б. Назарко.

Зголошення учасників разом з вписовим по 10.50 дол. та по 7.50 дол. від юніорів приймає:

Roman Kuzylak
74 Gould Street
Rochester, N. Y. 14610
Тел.: (716) 442-2892

Зустріч бувших жителів Бойківщини у Філядельфії

Харитативно - допомоговими справами, які зараз називаємо суспільною службою, у Філядельфії займаються — Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК), Суспільна Служба Комбатантів і Суспільна Служба Української Щадниці, що мають виключно допомогові завдання. Частинно харитативними справами займаються Т-во „Самопоміч" і жіночі організації СУА, Український Золотий Хрест, Об'єднання Жінок ОЧСУ, Марійські Дружини, братські і прицерковні організації.

ЗУАДК під проводом президента д-ра Володимира Ґалана від початку свого діяння в 1944 р. серед дуже складних і непривітних умовин виконав величезну працю, заспокоюючи великі потреби понад стотисячної маси утікачів. За той час ЗУАДК зібрав і розподілив понад 2 і пів мільйона долярів від українців і американців та міжнародних установ. Завдяки заходам цієї допомогової централі десятки тисяч наших утікачів — скитальців у таборах повоєнної Німеччини й Австрії отримали не тільки матеріяльну допомогу, але і правну опіку, а під час великого переселення в різні країни за допомогою ЗУАДК-у перепливли океан понад 70 тисяч українців, і їх улаштовано на нових поселеннях.

Координаційна Рада Суспільної Служби ЗУАДК-у під проводом д-ра Т. Савицької, згідно з напрямними Ради Суспільної Служби СКВУ, дбає про наладнання скоординованої дії суспільної служби на терені ЗСА при допомозі організацій Суспільної Служби, силами всіх українських організацій, при тому не обмежує їхньої дотеперішньої діяльности, але лише допомагає їх зосередити. Координаційна Рада Суспільної Служби ЗУАДК-у пропаґує створення у всіх місцевостях добровольців (жінок і мужчин), опрацьовує плян діяння осередків Суспільної Служби, при цьому лишає їм ініціятиву достосовувати діяльність до місцевих потреб і вимог.

Суспільна Служба Комбатантів під керівництвом дир. Івана Поритка працює від 1953 р., вона до кінця 1974 року допомогла українським воєнним інвалідам і немічним кол. українським воякам на понад 250 тисяч долярів.

Суспільна Служба Української Щадниці діє під проводом молодого лікаря д-ра В. В. Саляка, ентузіяста суспільної допомоги потребуючим українцям, вже 2 роки; вона користується бюровим приміщенням у домі Української Щадниці та має фахового працівника суспільної допомоги д-ра В. Чуму. Допомогою Суспільної Служби Щадниці досі скористалося багато наших потребуючих, а зокрема старших віком. Нагал праця Суспільної Служби Щадниці ведеться дуже успішно.

Поза постійним бюром Щадниці, багато наших організацій займається допомогою потребуючим, тому і відчувалася потреба зосередження всієї харитативної акції.

Заходами Суспільної Служби Щадниці підготовано і скликано на 16 лютого Загальні Збори колись дуже активного осередку Суспільної Служби ЗУАДК-у ч. 1 у Філядельфії, на які прибуло 33 представники від 25 організацій. Загальні Збори відкрив голова Суспільної Служби Української Щадниці д-р В. В. Саляк, щиро привітавши численно зібраних представників наших організацій, а між сеньйонора нашої допомогової централі ЗУАДК-у д-ра В. Ґалана. Чисельність представників вказує на те, що відчувається потреба пожвавити та змінити допомогу нашим потребуючим громадянам, а головно старшим віком. Далі він запропонував програму наради, що на внесення Галини Бондаренко одноднушно прийнято. Вибрано президію Заг. Зборів у складі: д-ра В. Ґалана як предсідника, Ірени Мамчин і Іванни Федорів як заступниць предсідника і Ольги Ковальчук як секретарки.

Програмову доповідь про допомогову діяльність на терені Філядельфії й дальші завдання наших організацій: ЗУАДК-у, жіночих організацій, Т-ва „Самопоміч", Суспільної Служби Комбатантів і Суспільної Служби Української Щадниці виголосив дир. Іван Поритко, член Координаційної Ради Суспільної Служби ЗУАДК-у. Над доповіддю відбулася жвава дискусія, в якій забирали голос — інж. Лідія Дяченко, голова Окружної Ради СУА, представниці 11 Відділів СУА, представник „Самопомочі" дир. І. Шаран, представниці ОЖ ОЧСУ, Теодора Воланюк і Олександра Безбородько. Від Українського Золотого Хреста Марія Прокопович і Іванна Федорів, Марійська Дружина та представниці Відділів СУА: Анна Олійник, Віра Чайківська, Анна Дзівак, Вікторія Бузань, Галина Бондаренко, Марія Варварів, Теофіля Мельничук і Дарія Шуст.

Всі дискутанти — представники поодиноких організацій схвалили успішну діяльність Суспільної Служби Української Щадниці, а зокрема її ініціятиву, що довела до зосередження допомогової діяльности й її координації всіх частинно допомогових наших організацій.

Однодушно рішено відновити, колись добре діючий, Осередок Суспільної Служби у Філядельфії. Запропонований дир. Ів. Поритком, правильник Осередку Суспільної Служби ч. 1 по короткій дискусії схвалено. На основі правильника оформлено Раду Суспільної Служби Осередку Суспільної Служби ч. 1 у Філядельфії. На внесок Ів. Поритка однодушно вибрано президію Ради Суспільної Служби Осередку ч.1, до якої увійшли: д-р В. В. Саляк, предсідник; Оксана Генгало і Іванна Федорів, заст. предсідника та Галина Бондаренко, секретар. В. Дальшому Рада Суспільної Служби Осередку ч.1 іменувала згідно з правильником першу Управу Суспільної Служби ч. 1 у Філядельфії в складі: д-р Володимир Чума, голова; Марія Варварів, заст. голови; Ольга Ковальчук, секретар і Ірена Мамчин, скарбник.

Предсідник Загальних Зборів, закінчуючи їх, висловив вдоволення з перебігу Загальних Зборів, на яких всі учасники ставилися з великим зрозумінням до порушуваних справ та довели до зосередження допомоги потребуючим українцям, та побажав від Президії ЗУАДК-у нововибраній Раді й Управі Осередку Суспільної Служби ч. 1 у Філядельфії успіхів у їх добродійні діяльності.

Н. Н.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 6-го КВІТНЯ 1975 р.

ЧЕСТЕР, Па. Річні загальні збори Т-ва Запор. Січ 388 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при Ворд і 4-ій вул. На порядку: звіти, вибір Управи на 1975 р. та обговорення пляну праці Відд. Проситься чл. прибути. — Інж. С. Шевченко, секр.

СУБОТА, 12-го КВІТНЯ 1975 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори В-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти — фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок та інші важні справи. — В. Вутковський, рек. секретар.

НЕДІЛЯ, 13-го КВІТНЯ 1975 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 245 Відд., о год. 2-ій по пол. в залі УНДому при 479 Jeremian Ave. Проситься чл. прибути на збори. — М. Голінко, гол., М. Мартиненко, секр.